63ste Jaargang No. 5241 — DAGBLAD — Donderdag 16 October 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

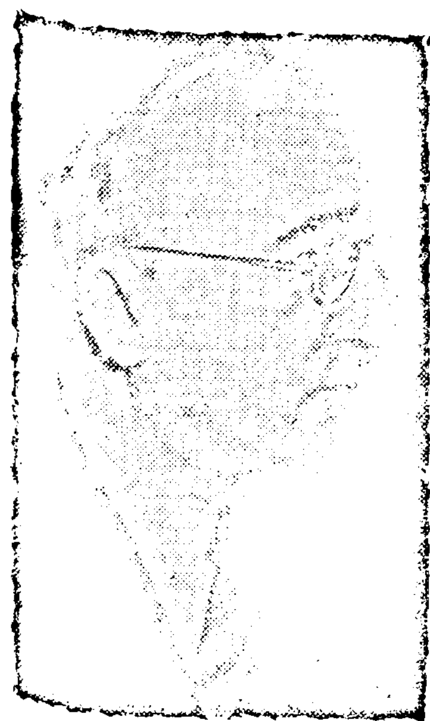
Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee, Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Rusland moet krachtig aangepakt worden, aldus Byrnes

Democratiën sterker dan communisten, zegt Churchill

Arabische Liga verscherpt boycot tegen de Joden

De vroegere Staatssecretaris der Verenigde Staten James Byrnes zeide, dat hij niet geloofde, dat het Rode Leger blijvend Oost Duitsland zal bezetten.



JAMES BYRNES
de uiterste maatregelen.

Hij verklaarde echter, dat de Verenigde Staten voorbereid moeten zijn om de uiterste maatregelen te nemen om de vrede in Europa te herstellen.

In zijn onlangs gepubliceerde Memoirs beschrijft Byrnes het begin van zijn ontmoeting met Rusland op de bijeenkomst der Ministers van Buitenlandse Zaken in Londen in 1945 en hij zegt er in, dat de Verenigde Staten niet met iets moeten beginnen als zij er niet op voorbereid zijn om er mede te eindigen. Ik geloof niet, dat Rusland ons zal dwingen de alleruiterste middelen te gebruiken. Het zal niet vrij blijven van de vredesconferentie over de toekomst van Duitsland en zich aldus afzijdig houden van de rest van de wereld. Indien het dit echter doet, geloof ik niet, dat het Rode Leger blijvend geheel Oost Duitsland zou bezetten. Indien ik echter de Russen verkeerd beoordeel en zij toch er op blijven staan geheel Oost Duitsland te houden en zij de Veiligheidsraad zouden negeren door het stellen van een veto, als deze de terugtrekking der bezettingstroepen eist, dan moeten wij bereid zijn onze verplichtingen, die duidelijk zijn, op ons te nemen.

In een persgesprek te Spartanburg in Zuid Carolina verklaarde Byrnes gisteren: ik geloof zeker, dat onze politiek moet voortgaan krachtig en geduldig te zijn, maar met de nadruk op krachtig. De Verenigde Staten wensen geen afzonderlijke vrede met Duitsland, maar indien het niet mogelijk is de medewerking van alle landen te verkrijgen, zullen wij zoveel mogelijk steun trachten te ontvangen van degenen, die zich met ons willen verenigen in deze taak. Ik hoop, geloof en bid ervoor, dat de leiders van de Sovjet-Unie ons nimmer dwingen zullen tot dit allerlaatste middel. Maar aan de andere kant moeten zij leren, datgene, wat ook Hitler leerde, dat de wereld het niet zal toestaan dat één land de vrede op aarde tegenhoudt.

Te Spartanburg legde Byrnes er voor het Noordamerikaanse volk en de pers de nadruk op zijn princiep te steunen namelijk en vastbesloten krachtig en geduldig te zijn tegenover Rusland. Hij verklaarde ook zijn vertrouwen in de Uno. Hij verzekerde, dat er groter kans is om onenigheden met Stalin op te lossen dan met Molotof.

Byrnes zeide, dat hij er niet op vooruit wilde lopen of er enige verschil is gekomen in de houding van Rusland ten oprichte van de Verenigde Staten door de oprichting van het communistische Internationale Inlichtingenbureau, maar omdat vele Noordamerikanen geneigd zijn te geloven, dat het de Komintern is, zal het meer verdenking tegen de Russen opwekken.

Sedert de overeenkomst van vrij te spreken, dat in Juli werd overgenomen, zijn de moeilijkheden tussen Rusland en de Verenigde Staten groter geworden, voldoende om ons allen te verontrusten. Eveneens is opmerkelijk de toegenomen critiek op de regering der Verenigde Staten en tegen het Hoofd van de regering. In antwoord op een vraag zeide Byrnes, dat men makkelijker een zaak regelt met Stalin dan met Molotov. Ik heb ondervonden, dat Stalin rondborstig is. Bij verschillende gelegenheden kwam ik met hem tot overeenstemming, terwijl ik het niet bereikte met Molotoff. Bovendien heeft Stalin de macht om beslissingen te nemen en het is altijd het beste om met de man te spreken, die kan beslissen. Er is plaats in de wereld voor de ideologiën van zowel Rusland als de Verenigde Staten zoals er plaats is voor de volken van de Sovjet Unie als van de Verenigde Staten. De Uno is onze bede, zij het niet onze enige hoop, om de verschillen op te lossen, die er tussen ons bestaan.

JOEGOSLAVIË BESCHULDIGT.

Joegoslavië betichtte het voorstel van Marshall ervan de vredesmachine van de Uno grondig overbodig te maken en bestemd om de samenwerking tussen Rusland en de Europese Westerse mogendheden te vernietigen. De Joegoslavische Ambassadeur te Moskou verklaarde, dat John Foster Dulles van de Verenigde Staten, Herbert Evatt van Australië en anderen er niet van houden samenwerking te zien tussen Oost en West en daarom bezig zijn dit te verbreken.

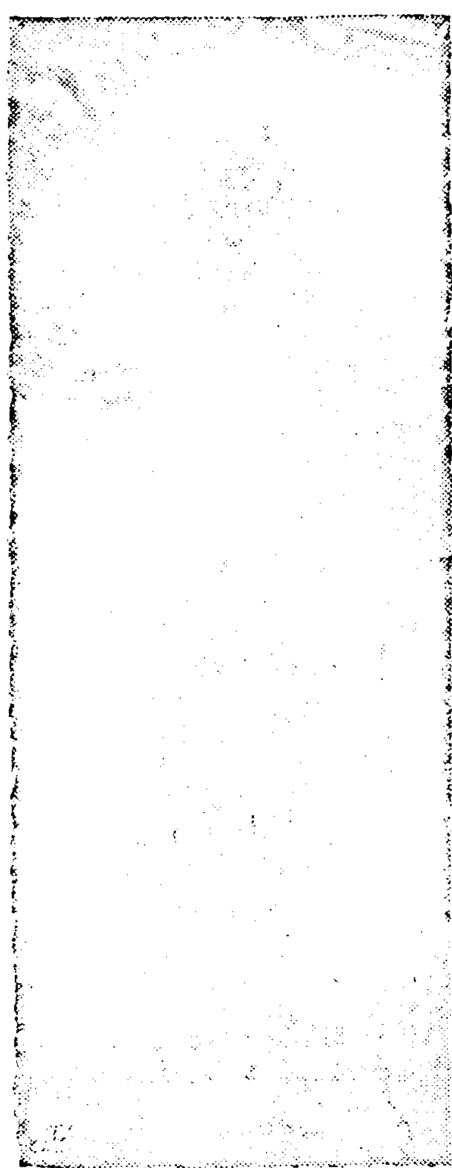
Zich rechtstreeks tot Dulles wendend riep de Joegoslavische vertegenwoordiger: u tracht de kleine landen te dwingen een programma te aanvaarden, dat geheel tegengesteld is aan de beginselen, die op de conferentie van San Francisco werden aanvaard. Dit was een verwijzing naar het Charter van de Uno. Hij zeide, dat Dulles de wereld in twee elkander vijandige groepen wil verdelen. Deze openlijke en brutale verkrachting van het Charter doet de anti-amerikaanse geest groeien en verzwakt het Noordamerikaanse prestige over de gehele wereld. Het voorstel der Verenigde Staten shept nog meer moeilijkheden en belemmerd de vrede en veiligheid.

STEUN VOOR DE KLEINE ASSEMBLEE.

Acht landen hebben aangekondigd, dat zij het plan van Marshall ter vorming van een kleine Algemene Vergadering zullen steunen. Cuba zal een amendement indienen op het voorstel van de Verenigde Staten, dat tot doel heeft de werkzaamheden van de kleine Algemene Vergadering te beperken tot het onderzoeken gedurende het volgend jaar alle mogelijke veranderingen van het Charter.

CHURCHILLS VERONDERSTELLING.

Churchill zeide, dat het hem zal spijten indien het Sovjetblok de Uno zou verlaten, doch hij geloofde niet, dat dit tot een oorlog zou kunnen leiden.



WINSTON CHURCHILL
wij zijn sterker.

In een radiorede, die hij in de afgelopen nacht hield, zeide Churchill: „Het is mogelijk dat de Sovjet-regering en haar communistische vijfde colonne in zovele landen zich uit de Uno zullen terugtrekken. Indien dit gebeurt, zullen er „twee werelden" ontstaan, doch dit zou niet tot oorlog kunnen leiden, daar de niet-communistische wereld sterker is dan de andere."

VALS GERUCHT?

Een zegsman van het Departement van Buitenlandse Zaken te Madrid, meldde, dat het bericht volgens welk 200 Spaanse vluchtelingen te Mallorca werden vastgehouden, toen zij zich per schip naar Venezuela wilden begeven, een vals gerucht was. De zegsma deelde mede, dat het schip „Palma" Mallorca nooit aandeed. Het bureau van de Consul Generaal van Venezuela te Barcelona berichtte, dat er 100 vluchtelingen gemeld werden. Deze zegsman zeide zich te herinneren, dat er ongeveer 1½ maand geleden een Panamees schip, enige Spanjaarden naar Venezuela vervoer, doch dit schip had de Caraibische wateren intussen reeds moeten bereiken.

VERKIEZINGEN IN VENEZUELA.

Voor het eerst in haar geschiedenis zal op 14 December as. de Venezolaanse bevolking haar eigen president kiezen. Het nieuw Congres en de gouverneurs zullen ook rechtstreeks door het volk gekozen worden. De nieuwe constitutie voorziet in een rechtstreekse presidentsverkiezing. Voorheen werden de presidenten door het Congres gekozen. Er zijn momenteel slechts twee candidaten voor de presidentszetels, nl. Romulo Galleges, de 63-jarige Venezolaanse letterkundige die door de Democratische Partij tot candidaat is gekozen en Dr. Gustavo Mochado, een 49-jarige communist. De twee andere partijen t.w. Copey en U.R.D. hebben nog geen candidaten gesteld. Vermoedelijk zullen zij gezamenlijk één candidaat stellen of zich geheel van de verkiezingen onthouden.

De partij van Copey is de zg. Conservatieve Partij, die met de communistische partij de twee uiterste polen vormen. Tussen in staat de Democratische Partij, die enigszins links is, terwijl de andere Partij, de zg. U.R.D. (Republikeins Democratische Unie), naar de rechtse zijde helt. De verleden jaar gehouden verkiezingen voor de Wetgevende Vergadering hebben aangetoond dat noch de partij Copey, noch de U.R.D., enige kans tot overwinning hebben, ook niet al zouden ze een coalitie vormen.

De partijen van Copey, URD en de Communisten hebben resp. 180.000, 55.000 en 50.000 stemmen behaald. Tegenover deze totale van 285.000, heeft de Regeringspartij over de milloen stemmen behaald. Deze overweldigende meerderheid heeft de Democratische Partij de macht gegeven, de constitutie geheel naar haar lijn op te stellen en haar politiek door te voeren, daar zij door een grote meerderheid ondersteund werd. Dit brengt de beschuldiging met zich mede, dat Venezuela een „één partij land" is, waarin de meerderheid, de minderheden regeert. De „administratie", die geleid wordt door de president van de Revolutionnaire Junta, Romulo Betancourt, vindt uit politiek oogpunt bekeken, verstandiger geen acht te slaan op dit protest.

De voorzitter deelt de mening, dat het een vaststaand feit is, dat de Democratische Partij de verkiezingen zal winnen en na deze victorie zal het niet moeilijk zijn om het democratisch bewind op te voeren en de oppositie de kop in te drukken.

DE OOGMERKEN VAN TRUMANSBESTUUR.

In een hernieuwde Arabische aanval op de Verenigde Staten in het Palestijns comité van de Uno beschuldigde Camille Chamoun van Libanon de Verenigde Staten ervan, dat zij door de verdeling van Palestina te steunen de kapitalistische verlangens uitvoeren om politieke penetratie in het Midden Oosten. De tweede reden voor de Noordamerikaanse stellingname in het Palestijnse probleem is het verlangen van de regering van Truman om de Joodse steun te erlangen voor de binnenlandse politiek in de Verenigde Staten.

SLOTZITTING DER ARABIEREN.

De Arabische landen sloten hun grenzen voor de Joden als een nieuw middel om hun boycot van Joodse goederen straffer door te voeren als onderdeel van de strijd tegen het zionisme. Abdel Rahmano Arzam Pasha, secretaris generaal van de Arabische Liga, maakte dit bekend opde slotvergadering te Beirut. Een aantal andere voorstellen werden eveneens aangenomen door Egypte, Syrië, Libanon, Irak, Transjordanië, Yemen en Saudi Arabië met het doel economische druk te oefenen op de Joden. Het secretariaat van de Liga zal een nota opmaken voor de Verenigde Staten, Rusland, Frankrijk en Engeland, waarin men de onafhankelijkheid vraagt voor Lybië onder Arabisch voogdijschap. De Liga steunt ook ten volle Egypte in zijn eis, dat alle Britse troepen uit Egypte worden teruggetrokken.

GEEN DINERTJES.

Te Washington werd bekend gemaakt, dat de President en Mevrouw Truman alle gewone staatsdiners in het Witte Huis gedurende dit seizoen hebben afgelast om de noodzakelijkheid te beklemtonen van het sparen van voedsel om het buitenland van honger te redden.

het nieuws van vandaag

Marshall hield te Boston een redevoering voor een grote bijeenkomst van arbeidersleiders om te waarschuwen, dat de gewone man maar al te gemakkelijk wordt medegesleept door holle leuzen en ideologische algemeenheden. Zo groot is de kracht van dergelijk geschetter, dat men met blijdschap zulk klatergoud als evangelie aanvaardt en eeuwenoude beproefde leerstellingen overboord gooit voor even oude dwalingen. Alleen hebben deze laatsten een opgepoetst maskeradepakje aan. Het komt hier op neer, dat de wereld wil bedrogen worden. De hoogste rechten van de mens, zijn individuele vrijheid, laat men zich ongemerkt ontfutselen, omdat men warm loopt voor het fanfarecorps van een stelletje volksmenners. Marshall wekte de arbeiders op hun ogen en oren open te zetten en zich te verweren tegen insluipselen, die ten doel hebben de macht te leggen in handen van weinigen zogenaamd met het doel beter te kunnen opkomen voor de rechten der individuen. Het doel rechtvaardigt de middelen niet en laat u niet misleiden door het zoet gefluit der vogelaars, die de ondergang bereiden van de democratie onder het mom het belang der arbeiders te dienen.

Ook de voorloper van Marshall, James Byrnes, hield een redevoering. Byrnes was duidelijk genoeg. Hij stippelde de politiek uit, die volgens zijn mening, de Verenigde Staten moeten volgen ten opzichte van Rusland. Krachtig en geduldig, maar met de nadruk op krachtig. Byrnes liet geen twijfel over zijn bedoelingen, als Rusland zich eventueel niet toegankelijk toonde voor redelijke oplossingen, vooral ten aanzien van Duitsland. Byrnes bleek meer op te hebben met Stalin dan met Molotov. Hij vond Stalin rondborstig.

Alsof ze het afgesproken hadden, hield ook Winston Churchill een rede. Hij deed de veronderstelling, dat Rusland uiteindelijk tezamen met zijn satellieten de Uno zou kunnen verlaten en zich zou kunnen terugtrekken. Dit behoeft echter nog geen oorlog te betekenen, aldus Churchill, want wij zijn sterker.

Dergelijke geluiden van zulke hoge heren in zodanige diplomatieke taal geeft veel te piekeren. De gewone man hangt heel wat boven zijn hoofd, voordat de vrede bereikt is. Misschien gaat het zover, dat er maar een mannetje of vrouwtje over blijft en is er dan vrede? Waarschijnlijk niet, want de arme stakkerd zal geen vrede met zichzelf hebben.

Mijn buurman, die al mijn zorgen hoorde over de huidige wereldsituatie, zeide: Trek je er niets van aan en lach een beetje. Luister eens: gisteren kom ik een restaurant binnen en zie tot mijn grote verbazing drie mannen en een hond rondom een tafel zitten. Zij zijn aan het pokeren en de Schotse terrier speelt mede. „Ataa", zeg ik tot de eigenaar, „wat een verstandig beest heb je daar." „Gaat nogal", meent hij. „Hij komt best mee, maar de sufferd verknoeit vaak het hele spel. Als ie een goede kaart krijgt, gàat ie met zijn staart zitten kwispelen."

De toekomst van een politiek in katholieke geest

door

MR. E. SASSEN,

Lid der Tweede Kamer.

I.

Het is niet gemakkelijk, maar wel aantrekkelijk, om enige gedachten te vormen over de toekomst van een politiek in katholieke geest. Het is geen mens gegeven, in de toekomst te zien. Voor twee dingen zullen wij ons dus moeten hoeden. Wij zullen ten eerste ons niet moeten laten verleiden, om zéér principiële beschouwingen te houden, die — in een wijsgerige jas gestoken — een erg degelijke indruk maken, maar overigens zó algemeen zijn, dat ze even juist zijn als vaag en geen houvast bieden.

Partij-voorzitter Andriessen heeft het onlangs terecht nog eens gezegd: het is niet genoeg, nog weer eens opnieuw te vertellen wat er in de Encyclieken staat, wij zullen de inhoud daarvan ook waar moeten maken.

Het tweede, dat wij hebben te vermijden, is weg te mijmeren in zoete, idealistische toekomstdromen, die geen stevig verband meer hebben met de werkelijkheid.

Wij bevelen de even bezonnen als bezielde beschouwingen van Mr. E. Sassen over de toekomst van een politiek in katholieke geest in de aandacht onzer lezers aan.

Het is al niet zo eenvoudig, om die twee klippen — die der vage algemeenheid en die der onwerkelijke fantasie — te ontgaan. Maar er is nòg een reden, waarom schrijven over de toekomst, ook en vooral over de toekomst van een politiek in katholieke geest, moeilijk is. Wij weten allemaal, dat een oude wereld aan het verdwijnen is en een nieuwe ons te wachten staat, maar dat geeft ons nog geen zekerheid over wat moet blijven en wat moet komen. Er is integendeel hierover véél, verlammend veel onzekerheid. Er is zelfs bij velen een mismoedig makende onzekerheid, of er voor de wereld, voor Europa, voor ons zelf nog wel een toekomst is. Misschien is de grootste verwoesting, die de atoombom tot heden heeft aangericht, wel deze, dat hij in de harten van velen, ook van vele jonge mensen, de hoop heeft vernietigd op een beter „morgen".

Laten wij oppassen, dat defaitisme al te gemakkelijk op rekening te schrijven van zo'n bom, van een levenloos ding. **Wij, mensen,** zijn steeds de schuldigen, als er iets mis is. Er heerst, wijd verbreid, mismoedigheid. Dat betekent: dat wij te weinig moed en kracht, levensdurf, idealisme en Godsvertrouwen bezitten. Bij sommigen komt dat, omdat zij zó zijn vastgeroest en één geworden met een ineengestort bestel, dat mèt die ineenstorting ál hun hoop op een goede tijd vernield is. De „goede tijd" was voor hen: de goede oude tijd.

Bij anderen komt het, omdat ze door de veelheid van verschijnselen, feiten en gebeurtenissen de kluts kwijt raken en daarin niet meer een vaste, grote lijn kunnen ontdekken. Zij willen niet meer de vrijheid van de mens, zoals God ons die geschonken heeft, om van ons Zijn evenbeeld te maken. Zij willen die vrijheid niet meer, omdat ze niet meer weten, wat er mede te kiezen. Daarom aanvaarden ze niet slechts dwang, maar willen ze dwang.

Wie de rotsvaste zekerheid heeft, dat er een rangorde van waarden is, dat er hogere en lagere, volstrekte en betrekkelijke waarden zijn — alleen zó iemand heeft wat te kiezen en wéét het ook. De rest is óf op het hellend vlak, óf wil de dwang.

Diverse groepen.

Wat Hitler gedaan heeft, is wel gekenschetst als „de revolutie van het nihilisme, van het niets". Wie géén waarden meer erkent, maar alleen nog macht bezitten wil, vráágt om dwang. Het zijn niet de beestmensen van Bergen-Belsen die dit stelsel onmenselijk hebben gemaakt. Neen, het nationaal-socialisme heeft deze beestmensen gemaakt, omdat het de mens consequent ontaardt, hem van zijn ware aard en grootheid beroofd, de grootheid nl. van het evenbeeld Gods te zijn en mitsdien begaafd met het vermogen om het edele te kennen, lief te hebben en vrij te kiezen.

Wie, met Marx, maar één waarde erkent: de stof, en de werkelijkheid van al het andere ontkent — ook die heeft geen keuze meer — ook die vindt vrijheid overbodig — ook die wil dwang — ook die ontaardt en onttroont de mens van deze vrije waardigheid, waarin God hem schiep, ook al erkent hij het bestaan van godsdienst als een feit en al neemt hij voor dat feit, zo nu en dan, om tactische overwegingen, zijn hoed eens af.

Bij deze twee soorten van hedendaagse mensen is de positie dus duidelijk: zij hebben niets te kiezen en willen dus geen vrijheid. Zij willen dwang, staatsalmacht en dictatuur. Zij weten ook wat zij willen — zij willen het fanatiek en vele kleinmoedigen noemen hen dáárom „gevaarlijk". In feit zijn zij echter alleen een gevaar, om datgene wat zij willen.

Dan is er nog een veel grotere, derde groep. Het zijn degenen die althans weten wat ze niet willen en veelal ook niet méér dan dat. Zij willen geen dwang en geen dictatuur. Zij hebben ietwat vage behoorlijkheidsbegrippen.

Zij zijn zo afkerig van wat zij „vooroordelen" noemen, dat zij nog wel van beschavingswaarden, zelfs van zedelijke normen willen spreken, maar er bezwaar tegen hebben; duidelijk te erkennen, dat er ook volstrekte waarden en absolute normen zijn, die altijd en overal en voor eenieder het hoogste zijn. Zij spreken liever over „de Westerse beschaving" dan over Gods Scheppingsplan, dat niet gemaakt is voor

het Westen alleen. Zonder twijfel zijn velen hunner nobele en hoogstaande mensen. Zonder twijfel maken velen hunner hun grondslagen vager, om die daardoor ook breder te kunnen maken en er meerderen op te kunnen verenigen, maar zij offeren de diepte op aan de breedte.

Onze taak.

De taak, die voor ons ligt is zwaar, de omstandigheden waaronder wij haar moeten vervullen zijn hard. Alleen een diepe en felle bezieling kan ons tegen die taak opgewassen maken. Geen vaag ideaal, hoe schoon ook, kan die diepe en felle bezieling geven. Uiteindelijk kan ik haar in niets anders vinden, dan in de dienst van God, in de liefde tot God. Daardoor meteen ken ik grenzen, waarbuiten men niet treden mag. Daardoor meteen ken ik volstrekte normen, omdat zij de Wet zijn van God zelf. Daardoor ken ik ook volstrekte en niet volstrekte waarden en ken ik dus een schaal, een rangorde van waarden, een hoger en lager, waartussen ik heb te kiezen. Daardoor ken ik meteen de noodzaak van de keuze en de noodzaak van de vrijheid, om die keuze te **kunnen** doen. Daardoor ook bevestig ik meteen de grootheid en waardigheid, waartoe God de vrije mens heeft geroepen.

Wat is dan de taak, die ons te doen staat? De taak van de staatkunde der toekomst? In één woord saamgevat is het: de heropbouw van de gemeenschap. Van de gemeenschap in al haar vormen. Van een geordende, op haar doel gerichte gemeenschap, waarin het lagere laag en het hoge hoog geordend is, waarin dus een juiste en vaste waardenschaal wordt erkend en beleefd.

Daar is allereerst de **Gemeenschap van het Gezin.** De heiligheid en onverbreekbaarheid van het huwelijk is haar grondslag, waaraan niet mag worden getornd. Denis de Rougemont is in zijn boek „l'Amour et l'Occident" zo ver gegaan, dat hij de trouw, en met name de huwelijkstrouw het meest kenmerkende heeft genoemd van de Westerse beschaving; en de ontbinding van de gezinsband het teken van haar verval.

Die visie is niet alleen schoon en groots, maar om het diepchristelijk karakter dier beschaving in-haar-zuiverste-vorm ook waar. Niet het grote, maar het gave gezin is strijd waard. Daarom moet ook het grote gezin gaaf kunnen zijn. De strijd om het gezin, ook in zijn stoffelijke en financiële of fiscale aspecten is niet — en mag niet zijn: de strijd om bevolkingsovermacht, om hoeveelheden, zelfs niet om hoeveelheden zieltjes voor de hemel, maar om het **gehalte** der gezinsgemeenschap en daarmede: om het gehalte van alle andere gemeenschappen, die haar wieg hebben in het gezin. Het is een strijd om het gehalte der persoonlijkheden, die alle gemeenschappen krachtig en vitaal en geordend moeten maken. En die persoonlijkheden krijgen hun eerste en vaak beslissende vorming in het gezin. Rechten van ouders en rechten van kinderen zijn er en zijn er als onvervreemdbare rechten, maar niet om hun zelfs wil, maar om de roeping die ouders en kinderen kregen. En het is God, Die hen riep.

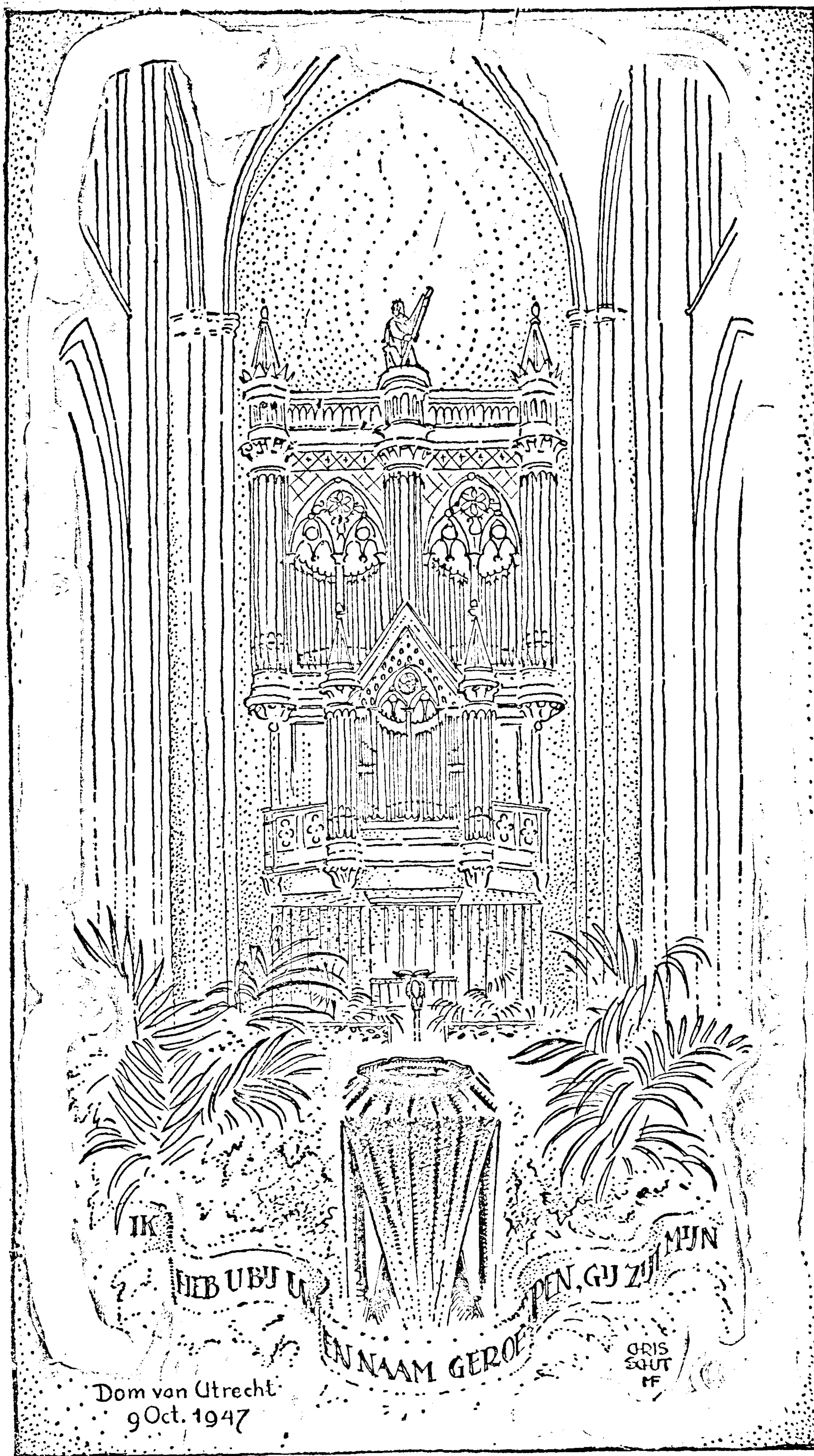
Daar is de gemeenschap van het volk, die ons in wijder kring dan die van de familie deelachtig maakt aan de schatten der cultuur, aan de waarden, die de heerschappij van de geest over de stof aan de mens vermag te geven. Daarom kunnen niet bloed en bodem hoogste norm zijn voor een volk. Evenmin als een souvereine heerschappij des geestes, die slechts zichzelf zoekt en verheerlijkt.

De menselijke geest heeft twee vermogens: hij kan kennen en liefhebben en zijn adel is niet slechts, dat hij dit kan; zijn adel is, dat hij het hoogste, het boven de mens uitstijgende kan kennen en liefhebben, dat hij de Waarheid en de Liefde kan kennen, zoals Hij, Die De Waarheid en De Liefde is, Zich voor ons kenbaar en beminnelijk heeft gemaakt. Slechts die cultuurpolitiek die dat activeert, is waard, actieve cultuurpolitiek te worden geheten.

Daar is de **Gemeenschap van de Arbeid,** die misschien het meest van allemaal is zoek geraakt, omdat daarin het pijnlijkst de rangorde van waarden is teloor gegaan. Niet de dingen die de arbeid voortbrengt, maar **de mensen die werken zijn het belangrijkste.** Als wij veel spreken over publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, dan mogen wij nooit vergeten, dat het **niet** gaat om een organisatie-probleem, maar **om het vastleggen, erkennen, eerbiedigen, aanmoedigen en versterken van de verantwoordelijkheid van de mens.** Vergroting van welvaart is een nobel en noodzakelijk goed **op voorwaarde, dat de vergrote welvaart ook gespreid wordt** over alle mensen, om hun de stoffelijke voorwaarden te bieden hun zedelijke verantwoordelijkheid metterdaad te kunnen dragen.

En dan, moet men beginnen bij wat die werkende mens het naast staat: bij de onderneming en niet bij de bedrijfstak. De hervorming der onderneming, van de **naamloze** vennootschap bv., is primair. De naamloosheid van een kapitaal deert ons alleen, als en zolang er geen man met een naam, geen verantwoordelijkheid dragend persoon is, die ook werkelijk heeft te verantwoorden, wat er met dat kapitaal gebeurt.

En niet alleen tegenover de bezitters van dat kapitaal, die die verantwoordingsplicht allang en minutieus — geregeld hebben maar ook tegenover de **werkers die te lang al naamloos zijn,** die alleen een aantal vormen, maar geen persoonlijkheden zijn met rechten en plichten in de onderneming. Het was niet onbegrijpelijk, dat de arbeiders, die meer als getal dan in hun hoedanigheid van werkende mensen werden gezien, dat getal gebruikten om hun macht te versterken. Zo kondigt het wereldverbond van vakverenigingen aan, dat het opkomt voor een getal van 70.000.000 arbeiders. Eerlijk gezegd: mij interesseert méér **waarvóór,** dan voor **hoeveel** zij opkomen. Want op het **waarvóór** komt het aan. Komen zij op om meer te **hebben,** dan zijn zij eigenlijk op hetzelfde plan als het liberale kapitalisme, dat ook meer wilde hebben, nl. meer winst. Of komen zij ervoor op, meer te **zijn,** nl. niet een getal, maar mede-verantwoordelijke **mensen.** Dan zal het gevolg van die eis zijn o.a., dat zij de stoffelijke middelen bezitten, om als vrije mensen hun verantwoordelijkheid beter te kunnen dragen. **Wie zegt: schaf de eigendom af, want hij heeft te grote rechten, maakt een fout. Hij moest zeggen: schaf die te grote rechten af.** Wie de eis van bezitsspreiding bestrijdt, omdat dit van de arbeiders kleine kapitalistjes zou maken, denkt eigenlijk precies kapitalistisch. Spreiding van bezit dient niet om meerderen macht te geven over anderen, **maar om velen, ja zoveel mogelijk allen in staat te stellen, hun waardigheid als mens beter te ontplooien.** En anti-kapitalist is niet hij, die door socialisatie de Staat wil maken tot een superkapitalist, **zonder daarmede enig sociaal probleem als bv. dat van het medezeggenschap te hebben opgelost;** maar anti-kapitalistisch is hij, die de te grote macht van het kapitaal wil beperken.



Dom van Utrecht 9 Oct. 1947

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Thousands Cheer" 7 en 9.30 uur.

ROXY: „Odd Man Out" (De eindeloze nacht).

CINELANDIA: „The Three Musketeers" 8 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 19 October as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai, tel. 2341.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 17 October as. worden waargenomen door: Botica Excelsior (Punda), Herenstraat 4, tel. 2004; Botica Emma (Otrabanda), Bredestraat 159, tel. 1636.

CUROM:

Donderdag: 18.30 Muzikale causerie voor de jeugd door de Heer J. Droog; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 17.35 Militaire marsen; 20.00 Nieuws; 20.15 Symphonische muziek; 20.30 Ronkende motoren; 20.45 Klassiek concert; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 American parade; 21.55 Nieuws.

Vrijdag: 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Master's Music Room.

LOTERIJ FORTUNA.

1e prijs	10664
2e prijs	12925
3e prijs	7131
4e prijs	9390

SCHEEPSBERICHTEN.

15 October.

Pacific Exporter van Pto. Cabello; Douro van Barranquilla; Santa Eliana van La Guayra; Santa Eliana naar New York; Gordias van Pto. Cabello.



SCHAKEN.

Hieronder volgt de eerste partij uit de tweekamp Schob — Pang Atjok, gespeeld op 13 September 1947 in het R.K. Zeemanshuis.

Wit: C. Th. Pang Atjok.
Zwart: E. Schob.

Konings-Indisch
(Grünfeld-variant

1) d2—d4, Pg8—f6; 2) c2—c4, g7—g6; 3) Pg1—f3, Lf8—g7; 4 Pb1—c3, d7—d5; 5) e2—e3, 0—0; 6) h2—h3, c7—c5!; 7) d4xc5, Dd8—a5; 8) c4xd5, Pf6xd5!; 9) Lc1—d2

goed gespeeld. Op Dd5: zou volgen 9)......Lc3: schaak; 10) Ld2, Td8; 11) Lc3:, Dc3: schaak, 12) bc3:, Td5 en zwart herovert zijn geofferde pion met groot positioneel voordeel.

9) ......, Pd5xc3; 10) Dd1—b3, Pb8—d7;

brengt meer stukken in het veld.

11) Ld2xc3, Lg7xc3 schaak; 12) Db2xc3, Da5xc3 schaak; 13) b2xc3, Pd7xc5;

de stelling van zwart is beter dan die van wit, daar pion c3 geisoleerd is.

14) Lf1—e2, Lc8—f5; 15) 0-0, Ta8—c8; 16) Tf1—c1?;

beter ware Tac1. Ta1 is thans ingesloten.

16)........, Pc5—a4!;

verhindert 17) a4 en Ta1 kan zich weer bewegen.

17) c3—c4, Tc8—c7; 18 Pf3—d4, a7—a6; 19) Pd4xf5, g6xf5; 20) Ta1—b1, Tf8—c8; 21) Le2—d3?;

stelt zwart in de gelegenheid zijn positie te versterken.

21)........, e7—e6; 22) Tc1—c2, b7—b5; 23) Tb1—c1??.

Beter ware 23 bc4:; Tc2; 24) Lc2:, Tc2; 25) ba6:, Ta2; 26) a7, Pb6; 27) Tb6:, Ta7: met gelijk spel.

23)......, b5—b4; 24) Tc1—b1, Pa4—c5; 25) Ld3—e2, a6—a5; 26) Tc2—d2??;

door deze zwakke zet wint zwart ten minste één pion.

26) ...., Pc5—e4!!; 27 Td2—c2, Pe4—c3!; 28) Tc2xc3?;

verliest thans vlugger; beter ware 28) Tb1—b2, Pe2: schaak; 29) Te2: met enigszins houdbaar spel, ofschoon de zwarte pionnenmeerderheid op de damevleugel toch beslissend zal bijken te zijn.

28) ......, b4xc3; 29) Tb1—c1, Tc8—b8; 30) Tc1xc3, Tb8—b2; 31) Le2—d3, Tb2xa2; 32) c4—c5, Ta2—b2; 33) g2—g4, f5xg4; 34 h3xg4, a5—a4; 35) c5—c6, Tb2—b3; 36) Tc3xb3, a4xb3; 37) Ld3—e4, b3—b2

en wit geeft op!



WACHTDIENSTEN.
Donderdag, 16 October 1947.

C.P.I.M.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur M. v.d. Water, tel. 553.

Personeel Afdeling: L. A. Lemmens, Bernhardlaan 2, tel. 272.

Materialen Afdeling: T. J. Wisman, Julianadorp 13 (oud), tel. 720.

C.S.M.

Rederij: P. J. Hesper, tel. 701.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458 — 551; 23 — 8 A. Bloemink, tel. 288.

Dok Afdeling: L. Boeren, tel. 242.

Bioscoopprogramma: Theater „Asiento", Donderdag, 16 October 1947: „The Lodger". **Geen toegang beneden 16 jaar.**

Sociëteit „Asiento": Thé Dansant: Zondag 26 October zal van 5.30 tot 8.30 n.m. een Thé Dansant worden gegeven in de grote zaal van de Sociëteit Asiento. De muziek zal door het versterkte dans-orkest van de Melody Boys verzorgd worden. Introductie toegestaan onder voorwaarde dat de geïntroduceerde zich in het gezelschap van de introducerende employé bevindt. De employé's, die nog nimmer zo'n Thé Dansant in de Club meemaakten, zouden we op het hart willen drukken, nu toch eens een kijkje en een dansje te komen nemen. Wij garanderen een genoegelijke namiddag.

Jubileum 1922 — 1947: Ons Bestuur zoekt voor de samenstelling van een feest-boekje, dat ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Sociëteit Asiento zal verschijnen, een aantal foto's van de Club en onmiddellijke omgeving, alsmede foto's genomen tijdens feestavonden, toneelvoorstellingen, St. Nicolaasfeest, Kerstfeest, Cabaretavonden, etc. etc. De foto's worden na gebruik geretourneerd. De leden zouden ons een groot genoegen doen dergelijke foto's vóór of op 25 October in te zenden aan de heer Van Hoboken, H.D., of de heer Nijhuis, p.a. Sociëteit Asiento.

SPORTCLUB ASIENTO.

Voetbal: Zaterdag 18 October voetbalwedstrijd tussen Asiento en Willemstad, op het terrein Rio Canario. Aanvang 4.15 n.m. **Scheidsrechter:** Hr. Willemse. **Opstelling Asiento:** Schild, Olij, Nebbeling, Bunte, Kleinbussink, Harreman, Kwestro, v. Dorsen, Rijpkema, Vos, Leerentveld.

Zondag 19 October voetbalwedstrijd tussen een Asiento combinatie en een C.S.C. combinatie op het terrein Rio Canario. Aanvang 4 uur precies. **Scheidsrechter:** Hr. de Winter. **Opstelling Asiento:** de Zeeuw, Boll, v. Ham, Rigaud, de Wolf, de Winter, Hoppebrouwer, Korver, Treling, v.d. Water, Henegouwen.

PROTESTANTSE GEMEENTE EMMASTAD.

Vrijdag, 17 October 20.15 uur: Discussie avond. Onderwerp: Wat is er gaande in de Hervormde Kerk?

Zondag, 19 October 9.30 uur: Kerkdienst. Voorganger Ds. D. J. Karres. Onderwerp: De Kracht van het Geloof.

Bridge drive: In de op Dinsdag jl. gehouden drive wisten de Heer en Mevrouw A. C. Maduro met 4010 punten beslag op de eerste prijs te leggen. De verdere uitslag was: Dames Kraayeveld en Welschen 3940 punten, H.H. Burgers en Rober 2680 punten, Heer en Mevrouw Esterdijk 2230 punten, HH. Bunte en De Haas 2010 punten, HH. Oetelmans en Van Leeuwen 1380 punten. Dit was de eerste ronde in een serie van drie wedstrijden, waarvan de volgende twee ronden worden gespeeld op Dinsdag 21 en Dinsdag 28 October as. Iedere wedstrijd staat geheel op zichzelf, zodat het niet beslist noodzakelijk is, dat men aan alle drie ronden deelneemt. Men kan zich dus nog doen inschrijven voor deelneming aan de volgende twee wedstrijden, waarvoor aantrekkelijke prijzen beschikbaar worden gesteld. Aanvang van de wedstrijden 8 uur n.m. precies. Introductie toegestaan. Opgave tot deelneming op de avond van de wedstrijd.

Restaurant: Van verschillende zijden kregen wij het verzoek om weer eens de van ouds bekende „Hollandse dagschotels" te serveren. Bij wijze van proef zal met ingang van 17 October, iedere Vrijdag een specifiek Hollands menu worden opgediend. Er is evenwel een „maar" aan verbonden en dat is, dat men vooraf aan den beheerder (tel. 595) moet opgeven hoeveel porties men wenst te bestellen. Dit kan geschieden tot Donderdagavond 11 uur. We beginnen dan as. Vrijdag met **Hutspot met klapstuk** (ç 1.85) en voor de volgende week luidt het menu: **Stokvis met rijst etc.** (*f* 1.70).

De Dood van Generaal Manuel Piar

1782 -- 1817

Onrecht werd hem aangedaan

Het was de 16e October van het jaar 1817. De stad Angostura, het hooflkwartier van het leger der patriotten, lag zich te koesteren in de laatste stralen van de avondzon, die op het punt stond, zich achter de kruinen der hoge bomen te verschuilen. Er heerste een ongewone stilte in de anders zo drukke stad, waar 's morgens vroeg het hoorngeschal klonk, waar de ganse dag de straten gevuld waren met soldaten in de kleurige uniformen van de verschillende regimenten, waar men tot laat in de avond het gezang kon horen van degenen, die geen dienst hadden en zich te goed deden aan de lekkere cocuyo en de geestrijke aguardiente.

Maar op die bewuste Octoberdag was er niemand op straat te bespeuren, het leek wel alsof de stad uitgestorven was. Het liep al tegen vijven toen de serene stilte verbroken werd door trompetgeschetter en trommelgeroffel en in de straat, die naar het stadsplein leidde, klonken voetstappen van soldaten, die met vaste tred naderden.

Voor de troepen uit ging een nog jonge generaal in gala uniform, en op zijn borst prijkten verschillende onderscheidingen. Met zijn fiere ogen keek hij strak voor zich uit en als men hem zo zag lopen, dan zou men gedacht hebben, dat hij het was die bevel voerde over dat uitgelezen troepje dat hem volgde. En toch, dat prachtig figuur was een ter dood veroordeelde. Het was de ongelukkige Generaal Manuel Piar, die daags te voren door een krijgsraad veroordeeld werd om gefusilleerd te worden. Hij zou sterven, niet slechts als slachtoffer van zijn ambitie, zoals men het hem verweten had, maar ook als slachtoffer van zijn afgunstige wapenbroeders, die het niet konden verkroppen, dat hij hoog in aanzien stond bij de opperbevelhebber en dat hij door de manschappen bemind werd.

Op het plein aangekomen schreed de generaal met dezelfde veerkrachtige stap voort tot vóór het podium, waarop de leden van de krijgsraad zaten. Daar stond hij nu, kalm en onverschrokken, zoals altijd. Geen spier vertrok van zijn gezicht, toen men hem de vlag bracht, die hij kuste en waarvoor hij knielde, terwijl de Secretaris het vonnis hardop las.

De soldaten stonden met bewogen gezichten te luisteren naar die woorden, die de dood betekenden van hun generaal, hun beste vriend, die altijd een goed voorbeeld gaf en voor hun belangen altijd opkwam.

Moesten zij hem nu ter dood brengen? Hij, die hen in iedere slag aanvoerde en op het slagveld voor ging met het zwaard in de hand? Hij, die door zijn grote kennis en dapperheid telkens weer de overwinning behaalde?

Neen, dat kon niet, dat mocht niet gebeuren, hem zou zeker gratie verleend worden. Doch helaas, daar stonden President en leden van de krijgsraad op. De officier, die het bevel had over het executie-peloton, trad naar voren en met bewogen stem beval hij, Piar, hem te volgen. Maar het klonk niet als een commando, neen, het was veel eerder een verzoek aan zijn generaal om hem het vervullen van zijn plicht niet moeilijk te maken. Nog eenmaal liet hij zijn trotse blikken op zijn mede-officieren rusten: en toen hij naar zijn soldaten keek, kwam er een zachte uitdrukking in zijn vurige ogen: hij wuifde ze vaarwel toe. Even later stond de Bevrijder van Guayana, de held van San Felix en „El Juncal", voor het vuurpeloton. Wat zou er toch wel in zijn jonge hart omgegaan zijn? Wat had hij niet kunnen bereiken? Hij die zoveel schone vooruitzichten had? Maar neen, hij mocht niet blijven leven, hij mocht de dag der vrijheid, waarvoor hij zes jaren gevochten had, niet meemaken. Zijn lot werd anders beslist.

Ergens in de nabijheid van het plein sloeg het vijf uur, en op dat ogenblik vielen de fatale schoten, die een einde maakten aan het jonge leven van een dappere generaal.

Nooit heeft zijn moedig hart angst gekend, voor geen enkel vijand heeft hij ooit gesidderd, en zo ook met dezelfde kalmte en onverschrokkenheid stierf die grote Bonairiaanse held.

A. N.



ONS KONINKRIJK

HET CONSULAIR RAPPORT IS GEREED.

In de Veiligheidsraad zal een dezer dagen het consulair rapport betreffende Indonesië besproken worden en naar het A.N.P. verneemt, stelt dit rapport de Indonesiërs volkomen in het ongelijk. De algemene opvatting is wel deze dat de beide partijen het vuren staken, terwijl Nederland het als zijn plicht moest beschouwen om voort te gaan met het recht en de orde in bepaalde gebieden te herstellen en te consolideren.

Het rapport zegt verder, dat de ongeregelde (Republikeinse) troepen aansprakelijk gesteld moesten worden voor roof, moord en brandstichting.

Vóór het inzetten van de politionele acties leed de bevolking onder het banditisme.

Een Chinese gedelegeerde verklaarde, dat hij een voorstander was van een republiek, maar niet voor een republiek, die slechts in schijn de macht bezat. Indien garantie kon worden gegeven, dat het terugtrekken der troepen de situatie niet zou verslechteren, dan zou China het Russisch voorstel om de troepen tot de vroegere demarcatielijnen terug te trekken, ondersteunen.

Het consulaire rapport is door Walter Foote, de vroegere consul te Batavia van de Verenigde Staten, de Chinese, Belgische en Franse consuls ondertekend. De Australische consul zal het rapport ondertekenen, wanneer hij uit Timor terugkeert.

LUNSHOF VEROORDEELD TOT f 10.—.

Ten aanzien van de vraag of de journalist zich beroepen kan op zijn ambtsgeheim of niet, is door een sententie van de Amsterdamse Rechtbank weer in een accuut stadium getreden.

De heer H. A. Lunshof, hoofdredacteur van „Elseviers Weekblad", publiceerde de zg. punten van het accoord van Linggadjati. De Rechtbank nu stelde een dagvaarding uit tegen een onbekende informant, waarbij de heer Lunshof als getuige opgeroepend en hem te dwingen de bron van zijn inlichtingen te noemen.

De heer Lunshof weigerde — en terecht — waarop het Hof in zijn uitspraak van gisteren de heer Lunshof veroordeelde tot f 10.— boete, subs. 10 dagen overwegende dat de journalist zich op zijn beroepsgeheim niet kan beroepen en dus verplicht is de bron van zijn inlichtingen te noemen. Op deze merkwaardige uitspraak zijn wij reeds in een hoofdartikel vooruitgelopen. Wij hopen hierop nog nader terug te koien.

SAMENWERKING OP LUCHTVAART?

Prof. Ir. Schermerhorn is naar de Verenigde Staten vertrokken, waar hij besprekingen zal voeren met verschillende instanties betreffende een luchtkartering van Indonesië, welke als onderdeel van het groot uitvoeringsplan van Zuid-Oost-Azië op luchtvaartgebied ondernomen zal worden. Dit plan staat onder super-visie van Amerika en behelst onder meer ook het coördineren van de werkzaamheden van Engeland, Amerika en Nederland.

NEDERLANDS VOLK INSPIREERDE AMERIKAANSE TROEPEN IN DONKERE DAGEN.

Gisteren heeft mr. E. van Kleffens namens het Ned. Volk het geschenk van H. M. de koningin, het gouden zwaard, aan generaal Ike Eisenhouwer aangeboden.

De Nederlandse gezant zeide dat dit geschenk de uitdrukking is van de waardering van het gehele Nederlandse Volk voor de door generaal Eisenhower betoonde moed en diens superb generaalschap.

Eisenhower antwoordde dat in de donkerste dagen van de bevrijdingsveldtocht, de moed en volharding van het Nederlandse Volk de Amerikaanse troepen inspireerden.

BEURSNOTERINGEN AMSTERDAM.

Conversielening 99¼; Koninklijke 493½; Unilever 309½; Philips 393; AKU 181¼; Ned. Scheepv. Unie 197¼; HVA 235¼; Delimy 166; Amsterdamrubber 162.

Weer is de grootste vraag naar Koninklijke, zodat de koers opnieuw opliep, hierdoor ontstonden geruchten, dat er overgegaan zou worden door verdere kapitaalsuitbreiding.

De algemene stemming was vast, de scheepvaartpapieren stonden hoger. Vrije handel onvast.

GEBOREN:

JULCHEN BRIGITTE AUGUSTE

dochter van
E. R. FINCK en
G. A. FINCK-NICOLAAS.
13 Oct. '47
San Pedro Hosp.
Oranjestad-Aruba.

JOSEPH S. CORSEN
EN
IVONNE OSSENKOP

geven hierbij aan hunne vrienden kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaatst vinden op den 21sten October a.s. in de Heilige Rozenkrans Kerk te Pietermaal om 7.30 a.m.

Curacao 16 October 1947.

CURAÇAO

MUZIKALE REVUE VAN CURACAOSE ARTISTEN.

Onder grote belangstelling trad het gezelschap van **Romoldo Hanst** gisterenavond op in de Stadsschouwburg „Roxy". Niettegenstaande het feit, dat de voorstelling eerst om 8.45 uur zou beginnen, was de benedenszaal reeds om 8 uur stampvol. Dank zij de goede service van de directie, werd er plaatsen gereserveerd voor de persmensen.

Onder de aanwezigen zagen wij o.m. de Consul Generaal van Venezuela, **Majoor Carlos Morales,** met zijn secretaris.

Vol verwachting klopten de harten der aanwezigen, **daar het programma een verrassing** vermeldde.

Tegen negen uur ging het gordijn van het toneel open. Op het podium stonden drie dames, getooid in prachtige avondjaponnen, waarop edelstenen in het kunstlicht schitterden, die de Nederlandse driekleur vasthielden, terwijl het „Orkest Tropical" onder leiding van de dirigent-saxofonist **Leonard** het Wilhelmus ten gehore bracht.

Op de achtergrond hingen de kleurenrijke coulissen, die door het gouden kunstlicht, een streling voor het oog waren.

De tonen van het Wilhelmus wekten het aanhankelijkheidsgevoel aan het Huis van Oranje in de harten der aanwezigen op.

Na een kort welkomstwoord van de directeur, R. Hanst, vatte de ceremoniemeester **Boelijn** zijn werk, welk hij op keurige wijze had volbracht.

In het eerste nummer trad „La Orquesta Tropical" (vroegere Doy's Band) op, onder leiding van Leonard. Dit orkest, dat de beste nummers van de avond ten gehore had gegeven, speelde een viertal liederen, die gezongen werden door de bekende zangers **Nol Halmijer** en **Cascarita.**

Na de opvoering van „La Orquesta Tropical", kwamen de grapjassen **Deys** en **Torres** aan de beurt. Bij het verschijnen van deze twee komieken op het podium, werden zij door het publiek met een daverende applaus begroet.

Hun clownerie was verzorgd en hadden wij hen voorheen becritiseerd, nu dienen wij met lof over hun optreden te spreken, daar Deys en Torres op ongelooflijke wijze hun taak als clown hadden volbracht. Zij trokken de meeste belangstelling van het schouwpubliek toen zij het nummer „Stierenvechten in Sevilla" opvoerden. Ook „de verrassing" viel in de smaak der toeschouwers. Het was nl. een nummer, waarin prof. Deys geluiden trachtte voort te brengen uit de snaren ener kapotte viool, terwijl de operazanger Torres op meesterlijke wijze enkele opera's ten gehore gaf.

Na het optreden van de Britse gymnasten, gaf de zanger **Chichie Curiel** met begeleiding van La Orquesta Tropical, de nummers „Sabor de engaño" „Aunque sin razón" en „Fiesta ten gehore. Deze Dominicaanse zanger had een zachte stem en zeer teder zong hij deze liefdeszangen.

Het program werd zelfs nog uitgebreid met een extra nummer, nl. het optreden van en Conjunto Acapulco.

Wij mogen ons verslag beëindigen met de directeur Romoldo Hanst en zijn medewerkers met het succes van gisterenavond te feliciteren. Mogen zij met dezelfde energie voortgaan op de ingeslagen weg, opdat zij door de ervaringen der jaren, ons eiland met een pracht en select amusements gezelschap verrijkt worde.

Nieuws van Overal

RUSSISCH GRAAN VOOR FRANKRIJK.

Een gezaghebbende Franse bron zeide, dat Frankrijk spoedig de Sovjet-Unie zal antwoorden op welke basis de handel kan hervat worden om graan te krijgen. Er is een goede kans, dat de Fransen Russisch graan zullen krijgen, maar men moet afwachten hoe Rusland zal reageren op het Franse antwoord.

STAKING TE PARIJS AFGELOPEN.

De Vakbond der arbeiders in de Parijse metro stemde voor de hervatting van de arbeid. De regering gelooft, dat ook de arbeiders op de bussen, die uit sympathie staakten, naar het werk zullen terugkeren. Maar het schijnt, dat de taxichauffeurs zullen doorgaan met één dag te staken.

NIEUWS IN HET KORT.

Een dezer dagen maakte een 500 stuks Fries vee een reis naar Engeland. Het is een sympathieke geste van Nederland om de ernstige verliezen, die Engeland geleden heeft, enigszins te compenseren.

— De tuchtrechter veroordeelde de Bijenkorf te Amsterdam tot een boete van f 490.650 en verbeurdverklaring van goederen ter waarde van f 125.000 wegens ernstige overtredingen van de prijsvoorschriften.

— Na beëdiging van H.K.H. Prinses Juliana, ontving Zij de Griekse gezand Nicolas Lely, die zijn geloofsbrieven overhandigde.

— De passagiers van de vliegboot „Bermuda Sky" die een noodlanding op zee moest maken, zijn allen in veiligheid gebracht.

Mohammedaans Egypte en Vaticaan reiken elkaar de hand

Een gebeurtenis, die een datum merkt in de geschiedenis van de Katholieke Kerk, is die welke 2 Juli jongstleden gepubliceerd werd door het Vaticaan en de Egyptische regering. Egypte heeft voortaan een vertegenwoordiger bij de H. Stoel, en het Vaticaan een internuntius[1]) in Cairo.

Koning Faroek, de onbetwistbare leider van de Arabische Oriënt, heeft de hand gereikt aan de paus en Pius XII heeft die hand met voldoening aanvaard. Dit is de eerste maal dat een islamitische staat officiële betrekkingen aanknoopt met het Vaticaan. Men weet dat sinds enige maanden ook de Libanon zijn internuntius heeft. Maar terwijl de Libanese Republiek slechts een bevolking heeft van ongeveer één millioen, waarvan het merendeel christen is, telt Egypte 18 millioen inwoners, bijna allen muzelmannen. Het land van de Nijl heeft een grotere bevolking dan alle andere muzelmanse landen bij elkaar. Egypte geniet een buitengewoon prestige in de Arabische wereld. Dit land heeft de leiding van het islamitische blok. Daarom is dit initiatief van koning Faroek en zijn regering van zo groot belang voor de toekomst. Het betekent een toenadering ten opzichte van het Westen, die enige jaren geleden een hersenschim leek voor hen, die de hooghartige geesteshouding van de Arabische wereld kennen ten opzichte van al wat christelijk heet.

De groot-moefti van Jerusalem, Amin El Hussein, de gezaghebbende chef van de Palestijnse Arabieren, heeft het totstandkomen van deze wederzijdse diplomatieke verhouding tussen Rome en Egypte openlijk toegejuicht. Meer nog. Hij heeft de hoop uitgesproken, dat alle Arabische landen dit voorbeeld van Egypte zullen volgen. Men spreekt er reeds van, dat Syria en Irak zich voorbereiden op een dergelijke overeenkomst.

De beweegredenen.

Het zou naïef zijn te menen, dat de muzelmanse regering hiermee te kennen wil geven, dat zij de R.K. godsdienst als de ware zou aanvaarden, of dat zij de bijbel voortaan boven de koran zou willen stellen. De beweegredenen liggen op een ander terrein.

Wat koning Faroek en zijn ministerie bewogen heeft tot deze stap — en dit is een leerzaam gegeven — is vooral het communistisch gevaar, dat met zijn bot materialisme zowel de gelovige islamieten als de christenen bedreigt. De overtuigde muzelman is diep-godsdienstig: hij gelooft onwrikbaar aan het bestaan van een persoonlijke God.

De consequente communist is godsdienstloos en zelfs anti-God. Daarom haat de muzelman het communisme en vreest hij het. Egypte wil met de Katholieke Kerk een anti-communistisch front vormen, overtuigd dat deze Kerk een hecht bolwerk is tegen het rode gevaar. Om plechtig uiting te geven van deze wil was er geen duidelijker en loyaler manifestatie mogelijk dan de oprichting van een blijvend en wederkerig gezantschap, waardoor het contact tussen het Egyptische koninkrijk en de H. Stoel verzekerd werd. Het pleit voor Egypte's brede kijk op de dingen, dat het hierbij bewust alle godsdienstige vooroordelen liet wegvallen, zoals het pleit voor de talrijke Nederlandse protestanten, dat zij enige jaren geleden het gezantschap van onze regering bij het Vaticaan aanvaardden, dat door het drijven van een kleingeestig sectarisme te voren was teruggeroepen.

De oorlog — hoe verschrikkelijk hij ook was — schijnt toch de geesten verruimd te hebben. Protestant, katholiek en muzelman bezinnen zich op wat hun gemeenschappelijk is en wat de grondslag vormt van hun levensbeschouwing: het geloof in God. Het gaat er op het ogenblik om, de christelijke beschaving te verdedigen tegen het communistisch barbarendom.

Op cultureel gebied is het jonge koninkrijk Egypte er zich van bewust, dat het meer verschuldigd is aan de Westerse beschaving dan aan de Farao's, wier mummies rusten in zijn kostbare musea, al verlangt het dan ook op eigen benen te staan.

Een andere beweegreden die schijnt geleid te hebben tot deze overeenkomst is het prestige dat daardoor aan Egypte gegeven wordt in het oog van de christelijke staten, vooral die van Zuid-Amerika.

Een beschouwing die eveneens van belang geweest moet zijn, is de volgende: het Vaticaan is waarschijnlijk de best ingelichte instantie van geheel de wereld. Er zijn over de gehele aarde meer dan 1300 bisschoppen en duizenden missionarissen, die geregeld verslag uitbrengen aan Rome over gebeurtenissen en geestesstromingen, die enig belang kunnen hebben voor de leiding der Kerk. Het Vaticaan is bijgevolg een zeer belangrijk internationaal informatie-centrum. Men herinnert zich dat de Vaticaanse staatssecretarie op de vooravond van de Duitse inval in Nederland, een telegram zond aan Koningin Wilhelmina, om Hare Majesteit te waarschuwen tegen de snode invasieplannen van onze Oostbuur. Men begrijpt dan ook dat Egypte, zonder zijn godsdienstige overtuigingen prijs te geven, sympathie kan koesteren voor het Vaticaan en een stap heeft kunnen doen, die op het eerste gezicht bevreemdend is.

Witte pater internuntius te Caïro.

Als gevolmachtigde minister van Egypte werd benoemd Mohammed Taher El Emary, een muzelman. Zijn secretaris is een rooms-katholiek van de Koptische ritus. Als internuntius werd door de Egyptische regering voorgesteld en onlangs door de H. Vader benoemd Z.H. Exc. Mgr. Arthur Hughes, missionaris van de Sociëteit der Witte Paters van kardinaal Lavigerie.

Mgr. Hughes is een Engelse bekeerling, die 1927 te Carthago priester gewijd, sinds 1933 werkzaam was in de missiegebieden van Oeganda, waar hij als secretaris-generaal van onderwijs grote diensten bewees. Zijn grote talenkennis kwam nog meer tot uiting tijdens de oorlog.

In 1940 werd hij administrator van het Ap. Vicariaat van de Equatoriale Nijl, waarvan de Italiaanse bisschop, op aandrang van Engeland, zijn ambt neerlegde. In 1942 vertrok pater Hughes met een bijzondere zending naar Abessinië, waar de Italiaanse missionarissen hun werk moesten onderbreken. Enige maanden later volgde zijn benoeming tot titulair bisschop van Hieropolis en regent van de Apostolische Delegatie in Caïro, welke delegatie onlangs verheven werd tot de rang van internuntiatuur.

[1]) Het verschil tussen een apostolisch delegaat en een nuntius is hierin gelegen, dat de eerste de H. Stoel vertegenwoordigt bij de katholieke hiërarchie van een land, de tweede bij de regering. Alleen de nuntius heeft dus een diplomatieke post. Als de nuntius echter niet erkend wordt als deken van het corps diplomatique, draagt hij de titel van internuntius.

AANBESTEDING

De Directeur van Openbare Werken zal op Vrijdag 24 October 1947 des voormiddags om 9 uur ten kantore van Openbare Werken te ARUBA in het openbaar aanbesteden:

Bestek No. 79: Het bouwen van een R.K. Jongenschool te St. Nicolaas op Aruba.

Bestekken en teekeningen zijn van Vrijdag 17 October 1947 af te verkrijgen op Curacao en Aruba op de kantoren van D.O.W. tegen betaling van f. 10.- per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij inlevering der ongeschonden stukken op de dag van aanbesteding f. 9.- per stel.

De Directeur van Openbare Werken.
GROOTE.

Met het geweer aan de voet

Paradox van de winnende verliezer

Zwak als het is naar lichaam zowel als geest, kan het Katholicisme in Tsjechoslowakije niet veel hebben. Een anti-katholieke politiek zou ongetwijfeld menige weifelende broeder de Kerk de rug doen toekeren. De kerkelijke overheid meent niet, dat het verantwoord is, conflicten uit te lokken door een rigoureus beleid. Wat zij enigszins door de vingers kan zien, dat ziet zij door de vingers.

Zij is zo ruimhartig als maar mogelijk is, aldus 'De Tijd'.

De communisten van hun kant zijn ook niet al te rigoureus in hun houding.

Dat is misschien toch niet uitsluitend tactiek van hen. De Katholieke Kerk heeft in Tsjechoslowakije een belangrijke rol gespeeld in het grote drama van het verzet tegen de Duitse overweldiger. Zeer vele Tsjechische priester hebben de dood gevonden in de Duitse concentratiekampen.

De communisten hebben niet getracht die rol van de Katholieke Kerk in het verzet te kleineren: zij hebben de betekenis er van openlijk erkend. Op het stuk van het verzet is er een zekere oprechte waardering mogelijk van de communisten voor de katholieken en omgekeerd. Aartsbisschop Beran, die zich zo voortreffelijk heeft gedragen in Dachau, heeft uit hoofde hiervan een bepaalde invloed bij de communisten, die hem o.a. enige keren zonder censuur voor de radio hebben laten spreken.

De aartsbisschop van zijn kant is in de gelegenheid geweest, vast te stellen, dat menige communist beter is dan het communisme. Hij weet wat er in de communisten aan goeds schuilt en vermag dit op prijs te stellen. Er is geen sprake van een idyllische verhouding: men staat tegenover elkaar. Maar men ontziet elkaar en niet enkel uit tactiek.

Men ontziet elkaar ook om wat men gemeen heeft gehad in een verleden, dat te diep gekerfd heeft om nu, na twee jaren, niet nog levend te zijn in de herinnering.

In die stilte, die ert thans heerst — een stilte, dat lijdt welhaast geen twijfel, die de sorm vooraf gaat — kan de Kerk trachten zich te versterken. Zij is er in Tsjechoslowakije zeer huiverig voor, gecompromitteerd te worden door de politiek. De nauwe verbindingen van de Kerk met de heersende politieke macht en het oude Oostenrijk hebben haar later in Tsjechoslowakije zeer geschaad.

Zo laat zij het politieke terrein ter zijde liggen. De op christelijke grondslag gefundeerde Volkspartij heeft uiteraard haar sympathie, maar zij is voorzichtig met die sympathie te laten blijken. Er is een begin van Katholieke Actie. Maar het wil daarmee niet erg. De oorzaak daarvan ligt bij de Volkspartij, die de beste krachten tot zich heeft getrokken en in beslag neemt. Hoopgevend is de beweging, met name van de verkennerij. Wij spreken bij dit alles weer alleen over Tsjechië.

Monseigneur Beran heeft in het gesprek, dat wij met hem mochten hebben, niet met even zo veel woorden gezegd, dat hij die gang van zaken, waarbij de Volkspartij de ontplooiing van de Katholieke Actie in de weg staat, betreurde.

Maar op onze vraag, waarin naar zijn mening de weerbaarheid tegenover het communisme vooral gezocht moest worden, legde hij sterk de nadruk op de verdieping van het geloofsleven, terwijl hij over de politieke machtsvorming zweeg. De beste politieke macht, die de katholieken onder de gegeven omstandigheden in Tsjechoslowakije kunnen vormen, zal dan ook altijd nog maar een zeer wankele zijn. Bij de volgende verkiezingen verwacht men over het algemeen een sterke teruggang van de communisten. Tot op ongev. 25 pCt.

Dit vooral als gevolg van de mislukking van het tweejarenplan. Van de redenen dier mislukking kan men voor een groot deel in het bijzonder de communisten een verwijt maken. Zo van de Amerikaanse weigering tot hulpverlening. Zo van de nationalisatie, die niet de verwachte resultaten heeft opgeleverd. Zo van de slechte arbeidsprestatie.

De slechte oogst, ook een van de redenen dier mislukking, kan men natuurlijk moeilijker de communisten verwijten. Hij zou in het voordeel van de communisten kunnen werken, wanneer Rusland doet, wat het heeft beloofd, dat wil zeggen 200.000 ton graan levert. Maar als Rusland dit niet doet, wat velen waarschijnlijk achten, zal ook hij ten nadele van de communisten werken.

Maar nu het pradoxale, dat de zeer betrekkelijke waarde van een politieke partij voor de katholieken in het licht stelt: Men moet misschien juist hopen, dat de communisten geen al te grote verliezen zullen lijden, omdat, naarmate die verliezen groter zullen zijn, vermoedelijk ook de behoefte van Rusland om zich met Tsjechoslowakije te bemoeien groter zal worden. En zo zouden de communisten dan misschien verliezen om het communisme aan macht te doen winnen. En zal dat aldus aan macht gewonnen hebbend communisme nog zo'n gematigde houding tegenover de Kerk aannemen?

Men ziet: de verhoudingen zijn in Tsjechoslowakije wel totaal anders dan in ons land. En naarmate men zich dit bewust wordt, krijgt men meer begrip voor de houding en gedragslijn der Kerkelijke Overheid aldaar. „Wij bevinden ons in het defensief", zei pater Vilhan, de provinciaal der Jezuïeten. In dat defensief staan de Kerk, bij gebrek aan priesters en bekwame leken, zelfs de wapenen, die haar het meest eigen zijn, in al te beperkte mate ten dienste. Maar de geestdrift der weinige strijders vergoedt veel.

VERLOOFD

INA CURIEL
MET
ERNEST C. HENRIQUEZ

Curacao 15 Oct 1947